

TARSOLY

A **Háló** lapja

2021. március

„Sose kételkedjünk abban, hogy gondolkodó, elkötelezett emberek kicsiny csoportjai meg tudják változtatni a világot. Valójában csak ők tudják megváltoztatni.” (Margaret Head)

Tartalomjegyzék

Tízéves a Charta XXI Kárpát-medencei megbékélési mozgalom.....	3
Benne voltunk a TV-ben!.....	8
A közösségi egyház és a Háló	10
Levél Gyergyóból a főszerkesztőnek	16
A Szent Korona-tan és a Háló kapcsolata.....	18
Ars Sacra filmklub.....	23
A közösségi egyház építéséről	25
Keresőből elkötelezett közösségi ember	26
A Háló külföldi és hazai ifjúi a február 27-i nagyböjti online lelkinapról	28
Jó vagy jó?	30
<i>Hangoló</i> ra hangolva	31
Ne féljete!	35
Örömhöz segítő gondolatok	37

Kitekintő

Tízéves a Charta XXI Kárpát-medencei megbékélési mozgalom

Magyarországon számos politikai, civil, tudományos, egyházi szervezet törődik a külhoni magyarsággal, foglalkozik a Kárpát-medencében élő népek történelmével, kapcsolataival, de köztük egyedülálló a 2010-ben létrejött Charta XXI megbékélési mozgalom, amely célul tűzte ki e népek kölcsönös kiengesztelődését.

Surján László, a mozgalom megálmodója, maga is külhoni gyökerekkel rendelkezik: Kolozsváron született, eredeti foglalkozása szerint orvos. Részt vett a rendszerváltást előkészítő ellenzéki mozgalomban, majd politikus lett, a Kereszténydemokrata Néppárt egyik alapítója és elnöke, parlamenti képviselő, később az Európai Parlament tagja és egyik alelnöke volt.

A Charta XXI mozgalom logója

A Charta XXI mozgalomként indult, majd egyesületet is alakított, elsősorban pályázati lehetőségek céljából. Egy főállású munkatársuk mellett minden segítője önkéntes: rendezvényt szerveznek, kiadványt szerkesztenek, előadást tartanak, cikket írnak, kirándulást vezetnek.

Önmeghatározása szerint elsősorban „magatartási forma és életmód”, nem szervezet. Csatlakozni hozzá a Charta XXI – tíz nyelven olvasható – hivatalos honlapján (www.chartaxxi.eu) található nyilatkozat aláírásával lehet.

„Mi, a Megbékélési Mozgalom hét országból származó kezdeményezői, tudatában vagyunk a jövő nemzedékek iránti felelősségünknek, ezért az egymás iránti ellenségeskedés helyett a megbékélés útját választottuk. Ragaszkodunk anyanyelvünkhöz, történelmünkhöz, kultúránkhöz. Nem megszüntetni, hanem elfogadni akarjuk különbözőségeinket. Azt reméljük, hogy egyre többen felismerik: egymást támogatva megerősödünk, egymással tusakodva Európa peremére szorulunk” – olvasható a nyilatkozatban.

Surján László, a Charta XXI alapítója

Surján László EP-képviselőként testközelből tapasztalta a megbékélés kényszerítő szükségességét. Ez a tapasztalat fogalmazódik meg az alapító nyilatkozatban: „Észrevéve, hogy nemzeti érdekeinket sokkal hatékonyabban tudjuk elérni, ha egymást segítjük, mintha egymás ellen fordulunk, tudva, hogy különösen az Európai Unión belül egymásra vagyunk utalva, megtapasztalva, hogy egy ilyen közeledést a pártok egy része határozottan ellenez, belátva, hogy a kormányok a jószomszédi kapcsolatok kialakításában csekély sikert értek el, felismertük, hogy a nemzeteink közötti, a XXI. században oly igen fontos kiengesztelődés megvalósítása elsősorban magánemberektől, civil szervezetektől, illetve az egyházaktól várható.”

A mozgalomhoz bárki csatlakozhat, „aki nyitott más nemzetek értékeinek felismerésére és tiszteletére, elutasít minden gyűlölködést, kész a szomszéd népek történelmének, kultúrájának, esetenként nyelvének megismerésére”.

Az aláírók száma közelíti a tízezret, felük az anyaországban, másik felük nagyrészt a szomszéd országokban, de nem kevesen más európai országokban, sőt más földrészen élnek. Az összes aláíró 15-17 százaléka nem magyar, főleg szlovák és román. A magyar támogatók között számos közismert személyiség található, például Kiss Gy. Csaba irodalomtörténész, Sebestyén Márta és Szvorák Katalin népdalénekesek, Matl Péter szobrász, több magyarországi és külföldi egyházi személy, köztük Székely János, Ternyák Csaba, Németh László, Majnek Antal katolikus püspökök, Halász Béla vajdasági református püspök, továbbá Bőjte Csaba erdélyi ferences szerzetes és Kozma Imre, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapítója.

A mozgalomnak igen aktív Facebook-oldala és YouTube-csatornája is van, ahol visszanezethetők az elmúlt évtized eseményei. Havonta tart rendezvényeket a mozgalom szellemiségéhez közel álló témákban a jezsuiták által vezetett Párbeszéd Házában (Budapest, VIII. ker. Horánszky u. 20.).

Jean Monnet-est a Párbeszéd Házában

Ezeket az esteket Jean Monnet (1888–1979) francia politikusról, „Európa atyjáról és díszpolgáráról” nevezték el, akinek fontos szerepe volt

a francia-német megbékélésben és a mai Európai Unió elődeinek, a Szén- és Acélközösségnek (melynek első elnöke volt), majd az Európai Közösségeknek a létrehozásában.

Az esteket, melyek a koronavírus-járvány miatt egy ideje kényszerűen szünetelnek, a katolikus Bonum (EWTN) televízió élőben közvetíti.

Ugyancsak a Bonum televízión (interneten <https://katolikus.tv>) követhető a havonta egy vasárnap este tartott Miért is? című, aktuális közéleti, társadalmi, vallási témákkal foglalkozó műsor.

Minden évben rendeznek egy nagyobb szabású konferenciát: 2016-ban Magyarok és szlovákok címmel Budapesten, 2017-ben a román–magyar kapcsolatokról Aradon, 2018-ban Ruszinok és magyarok címmel Nyíregyházán, 2019-ben Együtt az úton románok és magyarok címmel Budapesten. 2020-ban a nagyszebeni magyar–román konferenciát a járvány miatt csak online formában lehetett megtartani, viszont így több résztvevője, nézője volt. A konferenciának különös jelentőséget adott, hogy a trianoni diktátum aláírásának 100. évfordulóján, a nemzeti összetartozás évében rendezték meg.

A Charta XXI-nek saját kiadványai is vannak: a Reconciliation (Megbékélés) című tanulmánykötet (angolul és a szerzők anyanyelvén), a Békességes szó (7 országból 58 magyar, szlovák, román, szerb szerzők gondolatai), Matl Péter és Surján László: Az emlékezés és a megbékélés programja (Gulag-emlékév), A megbékélés ösvényein – tanulmányok, Együtt az úton – Ruszinok és magyarok (a hasonló című konferencia előadásai). Ezek a mozgalom honlapján visszakereshetők.

Vándorkiállításuk Hidak Európa népei között címmel először Brüsszelben volt látható, azóta Aradon, Nagyszombatban, Szencen, Füleken és Nagyberegen is bemutatták.

Közös szabadidős programokat is tartanak: évente egyszer bográcsmünnetet a szlovéniai Mura-vidéki Lendván és lecsófesztivált a felvidéki Nagymegyeren.

A 2019. szeptember 14-i alsóbodoki zarándokltról (mely már a második volt) a felvidéki magyarok mártír politikusának, Esterházy

Jánosnak jelképes síremlékéhez a Tarsoly 2020. februári számában számoltunk be.

A Charta XXI Jean Monnet-emlékérmét és Megbékélési és Együtműködési díjat is alapított, hogy a megbékélésért kifejtett kiemelkedő teljesítményekre felhívja a figyelmet. Emlékérmét kapott eddig mások között Szvorák Katalin, Kozma Imre, Sebestyén Márta, Molnár Imre történész, megbékélési díjat pedig Stefan Hríb szlovák újságíró, Käfer István professzor, Arad városa, Erdő Péter bíboros, Matl Péter kárpátaljai szobrász és Matuska Márton délvidéki író.

A Fogadj szívedbe egy Kárpát-medencei települést! elnevezésű legújabb kezdeményezésüket december 18-án indították útjára. A fogadjszivedbe.chartaxxi.eu honlapon indult akció célja a térség értékeinek mélyebb megismerése és személyes kapcsolatok építése révén közelebb hozni egymáshoz a régió lakóit. Amint Surján László a kezdeményezést ismertető sajtótájékoztatón elmondta, az akció célja a Kárpát-medencében élők – száz éve tartó – egymástól való távolodásának megállítása.

„Nem visszafelé akarjuk forgatni a történelem kerekét, előrefelé kell menni, és helyre kell állítani a magyar nemzet egységét, ami nem csak kormányzati feladat” – jelentette ki, hozzátéve: „ez a nemzetegyesítés értelemszerűen csak a magyarokra vonatkozik, de tudjuk, hogy az itt élő összes ember valamiképp egymáshoz tartozik és egymásra szorul.”

Az érdeklődők a kezdeményezés honlapján nevük, e-mail-címük megadásával „fogadhatnak szívébe” egy Kárpát-medencei települést. Országokra, régiókra és megyékre lebontva lehet böngészni közöttük, illetve konkrét településre is lehet keresni. Az akció védnökei Szili Katalin miniszterelnöki megbízott, Grezsa István miniszteri biztos, Bőjte Csaba, valamint Herczku Ágnes és Szvorák Katalin népdalénekesek.

T. Kovács Péter

Hálónk tája

Benne voltunk a TV-ben!

Tavaly december 15-én, kedden 9.10-től történelmi eseményre került sor: megszálltuk és „beHálóztuk” a Bonum TV budapesti stúdióját, ahol a Háló alapításának 30. évfordulója alkalmából egy kétórás műsort készíthettünk a mozgalom múltjáról, jelenéről, jövőjéről.

A rendelkezésre álló idő alatt igyekeztünk minél átfogóbb, széles körű képet adni magunkról és a 30 éves Háló mozgalomról. Így a számos stúdióbeszélgetés mellett az internet segítségével élőben bejelentkező Csíksomlyó, Szenc, Nagybecskerek-Muzslya, Nagyvárad, Törökbecse, Nagyikinda, Tiszaújlak, Máriapócs. Csobot Szabiék, a Konrád család, Halmai Tibi, Klenovits Kriszti és Sebők György segítségével a nézők nemcsak hálós élményekről, tapasztalatokról hallhattak, hanem néhány Kárpát-medencei adventi hagyománnyal, szokással is megismerkedhettek.

A stúdióban is óriási volt a nyüzsgés, a meghívottak egymásnak adták a kilincset és mikrofont. A teljesség igénye nélkül lássuk, mi mindenről is volt szó! Puchard Zoli az alapításról mesélt, Szeibert András és Orosz István az első kárpátaljai út meglepő és mulatságos fordulataival szórakoztatta a nézőket, Bayer Robi a hálós kiadványok kapcsán árulta el személyes tapasztalatait, Schön Gyuri pedig arról rántotta le a leplet, hogy mióta dobog hálósan a szíve. A nagy öregek mellett természetesen szerepet kapott az ifjúság is – stafétaátadás, villámgyors interjúkkal, és a mai világunkat oly jól tükröző, részben online, részben személyes részvétellel. A többről most csak azért nem mesélek, mert az igazi cél az, hogy most rögtön kedvet kapjanak, és nézzék meg a teljes adást!

Mivel én nyertem el azt a megtisztelő szerepet, hogy a „Délelőtt” szerkesztője és műsorvezetője lehettem, inkább néhány kulisszatitokról számolnék be. Könnyű egy délelőtti laza beszélgetős műsorvezető dolga? Dehogy! Elég csak kedvesen mosolyogni, és könnyedén feltenni néhány

előre jól kigondolt, megfogalmazott kérdést? Dehogy! Azt mondja és csinálja mindenki, amiben megállapodtunk? Dehogy! Annyit beszél mindenki, amennyit előre meghatároztunk a szigorú időterv miatt? Dehogy! Jól működik az internet, mindenkit időben be lehet kapcsolni és utána látni, hallani? Á, dehogy!

Mi akkor a valóság? Az ember lánya próbál két órán keresztül abban a pózban maradni, ahogyan leültették; nem összekeverni a kezében lévő papíron összeállított sorrendet, kérdéseket; folyamatosan nézni az adásvezető által beállított percek, amelyekről úgy érzi, hogy a valóságosnál kétszer gyorsabban telnek el. Amikor a kamera éppen nem őt veszi, akkor megkísérelni jelbeszéddel a beszélgetőtársa tudomására hozni, hogy az ideje régen lejárt – aki természetesen tudja ezt, ezért véletlenül sem néz rá. A következő beszélgetőpartner(ek)től kevesebbet kérdez, hogy behozza az elvesztett időt – akik vagy meglepődnek ezen, vagy mégis elmondják a teljes sztorit. Folyamatosan átfogalmazza az előre kigondolt kérdéseket; megpróbál nem köhögni, holott már két órája nem ivott egy korty vizet sem. Úgy tesz, mint aki remekül érzi magát, holott iszonyú fejfájás gyötri. A beszélgetés és az óra mellett figyelnie kell a gyártásvezető írásbeli és fülébe suttogott információira, no meg az asszisztens által táblán mutogatott vagy test- és jelbeszéddel átadni kívánt tudnivalókra is...

Beláttam, ez nem olyan egyszerű, mint amilyennek kintről tűnik... Meg is fogadtam aznap, hogy én illet többet soha nem vállalok – legközelebb legfeljebb a kézműves hölgyek közé állok be díszeket és sütitet készíteni. Ennek kicsit ellentmond ugyan az, hogy ma már alig várom, hogy ugyanitt egy újabb műsorral jelentkezzünk a Háló S4 Kulturális és Közösségi Központról! Rájöttem ugyanis, hogy nekem nem jutott volna eszembe olyan kreatív mézeskalácsot alkotni, amelyet a hölgyek kitaláltak. :-)

Kíváncsi a mézeskalácsra vagy valamelyik fenti történetre? Esetleg azt szeretné tudni, milyen műhelyt mutatott meg nekünk a délvidéki Micsik Béla, vagy miről mesélt oly ízesen Szabó Lóri?

Jó hírem van! A Háló YouTube-filmcsatornáján 2020. december 20-án volt az ebből készült film bemutatója, amely azóta is megtekinthető! Jó szórakozást kívánok!

Feliratkozás:

<https://www.youtube.com/user/HALOmozgalom/videos>

Villányi Andrea

Barangoló

A közösségi egyház és a Háló

Az egyházközségnek a közösségek közösségének kellene lennie. A felülről való szerveződés helyett vissza kellene térnie az alulról történő építkezéshez, jobban kellene támaszkodnia a kisközösségekre, hogy rajtuk keresztül kapcsolódjon mindenki a nagyobb közösségekhez – véli Szeibert András, a nagytétényi egyházközség oszlopos tagja, a Háló egyik népszerű vezetője, akit arról kérdeztem, hogy hogyan lehetne bevonni a Háló tevékenységébe az egyházközségek keretében működő kisközösségeket.

– ***Mi a véleményed, hogyan épülhet fel egy egyházi közösség?***

– Az én modellem az, hogy időrendben először van egy közösség, melynek tagjai élnek a maguk közösségi életét, tevékenykednek, misszionálnak, hirdetik az evangéliumot. Ezután nyernek a liturgiában megerősítést.

Nekem ebben Jézus óriási példakép, mert ő három évig tanított, betegeket gyógyított, végezte azokat a tevékenységeit, amelyekkel nekünk mintát adott arra, hogyan kell az elesettek felé fordulni, hogyan kell a másik embert a középpontba állítani.

A legfontosabb tevékenysége – ahogyan én látom – a közösségépítés volt. Tizenkét emberre alapozott, nem írt le egy mondatot sem, nem hozott szabályzatokat, hanem mintát adott, és alapvetően közösséget hozott létre. Erre a közösségre helyezte aztán az egész egyháznak a jövőjét. Olyan emberekre, akik egészen pünkösdig nem is értették, hogy igazából miről van szó... csak a harmadik év végén, nagycsütörtökön hozta létre a liturgiát, alapította az oltáriszentséget, amikor már volt egy közösség, amelynek a számára ezt ő megtehetette.

Ez az én alapfelfogásom. Nagyon fontos, hogy az egyházközség legyen a közösségek közössége. Tulajdonképpen egy kicsit visszatérhetne az egyház a fölülről való szerveződés helyett az alulról való építkezéshez is, hogy a közösségekre támaszkodjon, és akkor sokkal inkább lehetne fontos szereplő mindenki a saját egyházközségében. Kicsi, átlátható, személyes közösségeken keresztül tudna mindenki a nagyobb közösségekhez kapcsolódni. Ez az, amit az utolsó évszázadokban az egyház – időnkénti tekintélyelvűségével és formalizmusával – elveszített.

– ***Úgy gondolod, befelé fordult az egyház?***

– Azt nem mondanám. Az egyház sokszínű, inkább úgy mondanám, ahogy Pál Feri atya fogalmazott itt nálunk a két évvel ezelőtti előadásában, hogy az üzenetünk sokkal inkább szól befelé, azokhoz az emberekhez, akik már ott ülnek rendszeresen a templomok padjaiban. A jelenleg kívül álló emberek számára sajnos azonban ez semmit sem mond. Például a „szeretet” szavunkon is egészen mást ért egy katolikus

hittanokon szocializálódott ember, mint azok, akik ebben nem részesültek, pedig ez a szó alapszava a magyarságnak.

Ha kifelé akarunk szólni, akkor sokkal inkább alapozzunk a szavak helyett a tettekre, az odafigyelésre. Manapság már a misszionáriusok sem azzal kezdik, hogy „Jézus meghalt érted, térjél meg”, hanem együtt élnek és dolgoznak, megélik a közösséget a rájuk bízottakkal. Így szép lassan hiteles emberekké válnak. A példamutatás után lehet hirdetni az evangéliumot.

– A már összekovácsolódott egyházi közösség hogyan tud utat találni a Hálóhoz? Vagy a Háló hogyan tud utat találni egy ilyen közösséghez? Hogyan lehet egymást megszólítani?

– Mi azokban az egyházközségekben vagyunk sikeresek, ahol nincs intenzív közösségi élet. A nagy egyházközségekben, ahol sok a fiatal, ott van a cserkészlet, sok kisközösség működik már, tele vannak programokkal, nekik nincs hiányérzetük. Náluk a Háló üzenete az lehet, az én eddigi tapasztalataim szerint, hogy „ti egy kegyelmi helyzetben vagytok, megkapjátok a saját egyházközségeitekben mindazt, amire nektek, segítségképpen a lelki életetekben szükségetek van”. A közösségi és liturgikus élményeket is. De nem mindenki van ilyen jó helyzetben. Vannak ugyanis olyan helyek, ahol kettős, vallási és nemzetiségi kisebbségben élnek emberek.

Lehet, hogy tőletek mindössze egy-két kilométerre van olyan egyházközség, amely éppen haldoklik, közel sincsen annyi fiatal, sőt, hozzátok jönnek onnan is át, mert ott nincs közösségi élet, nálatok meg van. Tulajdonképpen a felelősségérzetet tudja a Háló ebben az esetben közvetíteni: a nem ennyire erős egyházközségek irányába tudtok támogatást, segítséget nyújtani. Ez lehet, hogy a szomszéd, de az is lehet, hogy ötszáz kilométerrel arrébb egy délvidéki vagy partiumi egyházközség – a Háló ebben tud segíteni, hogy kiépíthessenek egy ilyen kapcsolatrendszer, ha van bennük készletés erre.

– Volt már példa erre?

– Volt, igen.

– Kismagyarországi egyházközségben lévő közösség segített másik egyházközségnek?

– Nem ezen a szinten működik a dolog. Sőt, még csak úgy sem, hogy a teljes egyházközség odaáll az ügy mellé. Ami működik: egyes emberek eljönnek a Hálóba, és ők, a saját személyükön mint kapcsolattartókon keresztül próbálják ezt a támogatást megvalósítani. Mondok egy példát. Mondjuk a városmajori egyházközségből, ahol nagyon erős vallási, kulturális élet van, eljönnek egy szatmári kis faluba, ahol minden szempontból nyomor van az anyagitól akár a lelkiig, ott segítenek élelmiszer-adományokkal, vagy amire éppen szükségük van. Nem mi mondjuk meg, hogy mit érdemes csinálni, mindig úgy intézzük, hogy beszélgetés közben derüljön ki, mire van szükségük. Ezért nagyon fontos a párbeszéd, fontos a Háló hármass jelszava: a találkozás, kapcsolat, közösség.

– Elő tudjuk segíteni, hogy létrejöjjenek a találkozások?

– A Hálónak alapküldetése, hogy összehozzon embereket, közösségeket egymással, és ha ez megtörtént, maradjanak kapcsolatban. Nem egyszeri találkozásokban hiszünk. A mozgatórugó, hogy találnak olyan közös működési pontokat, amelyek mind a két félnek valamilyen szempontból megfelelnek.

– A közösségépítésről beszéljünk még... mi az, ami az embereket megmozgatja?

– Az egyik módszer: az ember odamegy konkrét személyekhez, és elkezd velük beszélgetni, a végén pedig meghívja őket. A kialakuló kapcsolatok alapján van lehetőség arra, hogy megpróbáljunk az emberek egy körével kisközösséget alapítani, ahol ezek az eddigi beszélgetések szervezett módon tudnak létrejönni. Ahogy az emberek közötti kapcsolatokat a közösség tudja biztonságossá tenni, úgy a közösségek közötti kapcsolatokat a Háló.

A másik módszer az, hogy elkezdünk egy-egy egyházközségben programokat szervezni, és ezekhez munkacsoportokat hozunk létre. Egy idő után a közös munka, a közös célok és egymás jobb megismerése erős közösséget kovácsolhat. Ez olyan húzóerő, ami hosszú távon

megmaradhat. Ezt én átélem Nagytétényben, ahol már három tábort szerveztünk egy fejlődő csapattal, és a tagok is egyre közelebb kerülnek egymáshoz.

A harmadik ennek egyfajta folyománya. Amikor egy egyházközség fejlődik, akkor is meg lehet találni, hogy mi az a kis hiány, ami nem teszi teljessé a közösséget: vannak még tagok, akik nem tudtak beilleszkedni, nem találtak feladatot. Itt kellene az ötletek, mivel lehet őket megszólítani. Például Nagytétényben alakítottunk egy férfikört, amelybe mintegy húszan azonnal bekapcsolódtak. Ez azt jelentette, hogy akkor ott ez egy hiányt pótol. Miért jött ez létre? Mert a szervező csapatban inkább hölgyek vettek részt, de ott voltak a férjek, akiknek feladatot kellett találni. Nemcsak imádkozunk, hanem pl. rendbe rakjuk a Kálváriát, festünk, füvet nyírunk, stb. Ezen a ponton ezek a férfiak megszólíthatók voltak.

Egy egyházközségben a közösségépítések jó irányok lehetnek. Persze, minden egyházközség más, nincsenek sablonok, jó ötletek kellene, amelyek a beszélgetésekből alakulnak ki.

– ***Igen. Benned megvan ez a kreativitás.***

– Azoknál a közösségeknél, amelyek erősen beépültek már egy egyházközségbe, a Háló üzenete a másikon való segítség lehet, amint már említettük. Őket ezzel tudjuk megszólítani. Az autonómoknál éppen annak az elmagyarázása lehet a közeledés egyik pontja, hogy a stabilitásuk, a kívülről érkező impulzusok és további szolgálataik lehetősége függ attól, bekerülnek-e egy nagyobb kapcsolatrendszerbe. Őket talán ezzel lehet lelkesíteni.

– ***Hogy tudnak ezek a közösségek a Hálóra rátalálni?***

– Nehéz kérdés. Ritkán fordul elő, hogy olyan tudatos döntést hozzanak, hogy „szeretnénk a Hálóval vagy hasonló mozgalommal kapcsolatba kerülni, keressük meg, hol van ilyen”. A legtöbb kisközség zárkózott, magától nem nyit szívesen. A Háló olyan szervezet, amely tudatosan akar kapcsolatot építeni. Ez az egyik küldetésünk.

Ezért hosszú távon megmarad az, hogy a Háló lesz az aktív fél, elsősorban mi szólítunk meg másokat. Attól nem kell elkeseredni, hogy hús megszólításból esetleg csak egy lesz sikeres. Személyes élmények nélkül – amíg valaki például nem volt egy Háló-táborban – nagyon nehéz elmondani, hogy mi a Háló, miért érdemes vele kapcsolatba kerülni. Az embereknek a kapcsolatrendszerek nagyon fontosak, ezt mindenki belátja. Ennek az üzenetnek a tolmácsolása lehet egy-egy beszélgetés tartalma, és nem azzal kell kezdeni, hogy csatlakozz a Hálóhoz.

– ***Azt gondolom, hogy a Tarsolyt felhasználhatnánk erre a célra. Ha valaki a Tarsolyt olvassa, láthatja, hogy miről van itt szó, lehet, hogy kedvet kap utánanézni, érdeklődni.***

– A most megjelenő cikkem a Szent Korona-tan és a Háló jellegzeteségeiről, egy különleges oldalról mutatja a Hálót, de a Tarsoly pont abban jó, hogy nem írja le, hogy milyen a Háló, hanem általa egy picit bele lehet szippantani a Háló levegőjébe – és szerintem ez az, ami izgalmas.

Egyetértek azzal, hogy a Tarsoly egy nagyon jó megszólító ereje lehet a Hálónak – de ha a Tarsoly mellé nem társul egy személyes beszélgetés is, nem érünk el vele sokat.

A Háló és a közösségek kapcsolatát a Háló klub újjáélesztésével lehetne erősíteni. Régen, még a Háló hőskorában hónapról hónapra mindig más és más plébánián szerveztünk egy kis műsort, volt beszélgetés a helyiekkel, utána pedig egy kis agapé... Magyarországon ma már minden plébánost el tudunk érni telefonon, a fogadókészség meglenne. Biztos vagyok benne, hogy hús telefonálásból lenne egy, aki fogadna minket, nagy örömmel. Lehet, hogy még sokkal jobb is lesz az arány. Egy szervező csapattal a Háló klubok régi formájának az újraindítását a pandémia után meg lehetne oldani.

– ***Köszönöm a beszélgetést.***

Széplaki Mária

Tarisznya

Levél Gyergyóból a főszerkesztőnek

Kedves Marika!

Köszönöm leveled, örömmel és hálával írhatom, hogy mindannyian jól vagyunk, erőben és egészségben. Valószínű, hogy nem volt hiábavaló a Balázs-áldás!

Ezt az áldást Szent Balázs ünnepének estéjén, a szentmise végén adja a pap, aki két keresztbe tett égő gyertyát helyez a torkunk elé, és égi védelmet kér ránk mindenféle torok- és tüdőbaj ellen.

Lehet hogy a vakcinagyárakban ilyenkor mindenki nagyon jól végzi a maga feladatát élőben és virtuálisan, valamint a kettőt elegyítve, vagy sehogy.

Irdatlan nagy türelem és sok ötletesség kell ehhez a nagy nyavalyához!

Most már mindenkinek elege van ebből a maszkos, maszkás, álarcos farsangot diktáló ál(al)világból! Manapság sokan inkább kockáztatnak, vállalják a büntetést és ezzel együtt az igazi arcukat, mintsem mindenütt álarcot viseljenek. Inkább többet autózunk, mint gyalog – kommandósnak álcázva – mások életére törjünk.

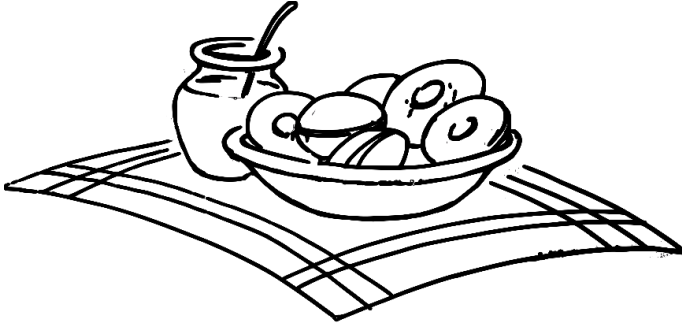
Ki hitte volna, hogy a szülők jobban várják a vakációt, mint a tanárok és a diákok együttvéve..., de így virtuálisan okosabbak leszünk, mint egy ötödikes!

„Kicsi nékem ez a ház, kirúgom az oldalát...”, mert nem elég, nincs mindenkinek saját szoba az online ténykedéshez. Naponta változtat a román tanügy, amely ugyanolyan, mint az útügy, akik mindig nagyon felkészültek a télre, de a hóra nem számítottak. Igaz, hogy itt a tél sem volt igazi. Melegrekordokkal tarkított, fekete tél volt. Kétszer volt mínusz 15 fok alatt, kevés hóval, de nappalra az is felengedett, megloccsant.

Itt úgy mondanánk a bölcs népi megfigyelés szerint, hogy:

„Ha Dorottya szoriccsa, Juliska loccsinccsa.”

Aztán egyebet is kipróbáltam ebből a tudásból: Luca napján meglucáztam a tyúkokat, mert nem tojtak! Mondókáztam etetés közben a következőképpen: „Kitty-kotty, kitty-kotty, tojjanak a tyúkok!” – elég furcsán néztek rám, főleg a kakasok, de másnap a fészekben volt egy tojás! Azóta minden nap tojogatnak, és nemcsak hargasat*!

Ma hamvazószerda van, tegnap este, húshagyó kedden éjfélkor véget ért a farsang, elnémították a nagybögőt. Sok helyen, közösségekben, baráti körben, de még egész falvak is idén felvállalták a farsang farkát, a búcsúztatást. Ez valójában a tavasz óhajtása, a tél halála és annak toros mulatsága. Vidám maskarás tömeg vonul végig a falu utcáin, nagy zajjal kísérik az ökrös szekeret, amin fel van ravatalozva egy szalmabábu, Konc király. Azt siratja, átkozza a falu népe. A szállítmány a piactérre megy, ahol Konc királyt a trónjára ültetve körbetáncolják, csujogatják, megéneklük. Közben a király életre kel, és megvédené trónját a fiatal Cibere vajdától, aki nem rest, s a végletekig harcol. Végül a vesztes királyt földre teperik, lánggra lobban, és kezdődhet a bál. Katonaételekkel kínálják a vendégeket bográcsból. Pálinka, bor és szalagos pánkó[†] kerül az asztalra, legényeket soroznak huszárnak.

Kezdet és vég gyásza, de öröme is van ebben. Idén ötletesen bővült a farsangi ruhatár a kényszermaskarával, álmentőautó, oltópontok álorvosokkal, álbeteggel, áloltóanyag óriásfecskendőből. Igazi pálinka,

---

* hargas = görbe

† pánkó = fánk

csinos álnővérek oltási igazolványt árultak sok-sok áljózannak, álrészegnek, álrendőrnek és álcsendőrnek.

Nagyon igaz, vagy nagyon szimbolikus ebben az időben, de 2021-ben még böjtölni is készek vagyunk erre a nagy ijedtségre.

Lehet, hogy nekünk ez a böjt több mint százéves, de tudjuk, hisszük: eljön a feltámadás hajnala!

Szeretettel ölelünk: Lóri és családom

Szabó Lóránt

A Szent Korona-tan és a Háló kapcsolata

Érdekes kísérlet az egyik legősibb értékünk és a Háló mai gyakorlata közötti párhuzam felállítására

Sokat foglalkoztam eddigi életemben a Szent Koronával, és egyszer azt találtam mondani, hogy a Háló azokon az alapelveken épül fel és működik, mint amit a Szent Korona tana leír. No, több se kellett a Tarsoly szerkesztőségének, máris megkértek, hogy írjak erről egy cikket.

Elővettem a Szent Korona-tanról szóló előadásomat, és készítettem a Tarsoly olvasóinak egy összefoglalót a leglényegéről. Nem magyarázom, csak közreadom: akit érdekel, hogy mit miért írtam, kérem, kérdezze külön, avagy hívjon meg egy előadásra.

Tehát alább az említett lista, amelybe azért beletettem egy-két magyarázó mondatot, hogy kicsit emészthetőbb legyen:

1. Isten van a középpontban, Istenhez kötődik. Ősi elv, hogy a földi társadalom törekedjen az éginek tükörképe lenni.

2. A Szent Korona mint Isten képviselője, felette áll a királynak, a társadalomnak, tőle ered a hatalom, ő a tulajdonosa az országnak és minden erőforrásának.
3. A természetjog, a hagyomány, a szokásjog és a jogfolytonosság alapján épüljön stabil társadalom. Törvényteleniségre jogot senki sem alapozhat. Az eredet és jog egybeesik.
4. Szabadságeszme! Nemzetiségi és vallásfelekezeti hovatartozástól függetlenül biztosította a politikai jogok gyakorlását, mindenkinek azonos szabadságjogok járnak. A valláskülönbség és a sok nemzetiség éppenséggel erősítette a Szent Korona szabadságeszményét.
5. Szubszidiaritás, szabadság a társadalom minden szintjén, magas fokú önkormányzatiság, hatalommegosztás, önkorlátozás. Valódi, felelősségre alapozott hatalommegosztás és -ellenőrzés. A maga szintjén mindenki szabadon dönthetett, de felelősséggel tartozott. (Ellenállás joga és kötelessége.)
6. A Szent Korona-tan értékelvű. Bizonyos értékek nem vitathatóak. Meg kell tudnunk mondani, hogy mi a jó és mi a rossz. Ilyen alapon beszéltek a Szent Korona értékrendjéről.
7. Igazságosság! Arányosak, egyensúlyban vannak a jogok és kötelességek. A jó és a rossz nem viszonylagos, azaz van feltétlen, mástól nem függő jó és rossz. Ha van jó és rossz, akkor lehet jogokról és kötelezettségekről beszélni. Igazság és jog egybeessen!
8. Egyensúlytartás, egyenlő mércével való mérés. Az országnagyok pozíciója a családon belül nem vált örökletessé, kinevezések és választások voltak a társadalom minden szintjén.
9. Összefogás széthúzás helyett. A népeket és felekezeteket összegyűjtötte és nem szétszórta, azaz a viszály helyett az összefogást valósította meg.
10. Befogadó és nem kizáró. A magyarokat, a magyarok szokásjogát mindig is így ismertük, amióta írunk rólunk, amióta lehetnek erről emlékeink.

Természetesen ezek között van olyan, ami a Hálóra nem vonatkoztatható, azokkal nem foglalkozom. De ott van máris az első, amely Istenről szól, mint alapról. Ez már igazán hálós érték. A Háló keresztény mozgalom, és igyekszik erkölcsiségében, üzenetében, missziójában, másokhoz való viszonyában Istenhez igazodni. Aki hozzánk közeledik, avagy akihez mi közeledünk, attól ezt nem várjuk el, mert erősen befogadóak vagyunk – lásd az utolsó pontot –, és mert mindenkinek megengedjük a gondolati szabadságot, lásd a negyedik pontot. De például a Háló vezetői avagy bogozói, elkötelezettségük alapján is, igyekeznek Isten szavát meghallani, és a Hálót ezek szerint igazgatni. Erősen remélem, hogy ez látszik rendezvényeinken és egymáshoz való viszonyunkban is.

A Szent Korona-tan a történelem alkotása, és ezért nevezzük szokásjogra épülő történeti alkotmánynak. No, itt a Háló teljesen megfelelője lehet ennek. A Hálót sem egy merev alapító okirat, egy belső szabályrendszer, hanem az elmúlt évtizedek szokásjoga igazgatja elsősorban. A Hálóban van folytonosság, vannak szokások, hagyományok, amelyek úgy működnek, hogy semmiféle szabályrendszerben sem írtuk le. Hát így működött régen Magyarország is, amelyet Szentek Országának, Földi Paradicsomnak, Őskirályságnak hívtak. És ami szép ebben, hogy ez sem Magyarországot, sem a Hálót nem akadályozza abban, hogy új dolgokkal foglalkozzon, hogy kísérletezzon. De bizony a szokásjog megvéd bennünket a szélsőséges eltérésektől, és erős biztonságérzetet ad, viszont lehetőséget nyújt újításokra, szabad vállalkozásokra.

A Hálóban vannak értékek, van lelkület, irányultság, cél, mint ahogy volt a Magyar Királyságban is, hiszen a Szent Korona-eszme értékelvű, lásd a 6. pontot. De emellett nagyon színesek vagyunk, mert a Háló is erősen befogadó, lásd a 10. pontot. Nagyon szeretünk együttműködni másokkal, nagyon szeretjük a gondolati színességet, azt gondolom, zsigeri szinten sajátunk az ökumené is. Így aztán sok csoport, sok egyedi céllal rendelkező ember talál otthonra a Hálóban, akiknek nálunk

szabadságuk van azzal foglalkozniuk, ami a saját hivatásuk, lásd a 4-es pontot!

Aztán ott van az 5-ös pont, amely az egyik kedvencem. A Hálóban megkülönböztetünk Kárpát-medencei, régiós, kerületi szinteket, mint ahogy a Magyar Királyságban voltak vármegyék, járások, települések, (mindez a székelyeknél a tízes rendszerben valósult meg, amelyet egyenes ágon tartottak meg a szkíta, íjlesztő népek harci demokráciájának világából), és mindegyik szintnek megvoltak a saját jogai és felelősségei. Nálunk is minden régió úgy építi fel magát, ahogy a leghasznosabbnak találja, ahogy az ott élők körülményei és vágyai igénylik. Fönről vagy bárhonnan senki sem szól bele az egyes egységek életébe, és ha mégis jönnek irányelvek a vezetőségtől, ezeket megvizsgálhatják, hogy a számukra alkalmazhatóak-e. Mint ahogyan, ha a király hozott egy rendeletet, akkor a vármegyék bírósága megvizsgálta, hogy összhangban van-e az ősi hagyományokkal, a szokásokkal, és ha úgy ítélték meg, hogy nincs, akkor bizony kötelesek voltak ellenállni! Ez volt a híres ellenállási jog, sőt kötelesség. Mi általában azt a gyakorlatot folytatjuk, hogy leülünk beszélgetni az emberekkel mind a régióban, mind a kerületekben, és együtt találjuk ki, mi legyen a stratégia ott helyben, mi hiányozhat ott, ami a húzóereje lehet a hálós tevékenységeknek. Ezután a helyiek dolgozták megvalósítani, és mindenki más ebben igyekszik a segítségükre lenni.

A Szent Korona országaiban a fentiek alapján megvalósult egyrészt egy erős, szakrális központi vezetés, másrészt az országnak volt egy alulról felépülő jellege is. És lám, mit szoktunk mondani a Hálóról, hogy egy igazi, alulról felépülő mozgalom vagyunk. Miközben van egy vezetőség is, de ezt a vezetőséget, mai modern vezetéselméleti kifejezéssel egyfajta szolgáló vezetőségnek tekinthetjük, hisz nem emlékszem arra, hogy bárkinek bármikor parancsokat osztottunk volna. Ez a működés kötődik mind a 4-es, mind az 5-ös pontokhoz.

A Hálóban vannak értékeink, amelyek mélyen belénk ivódva határoznak meg bennünket. Ilyenek például: hitünk a mély találkozásokban, a közösséghez tartozás fontossága, a befogadás, az összefogás és összetartozás, a másik ember középpontba állítása.

Kiemelem az összetartozást, amely a Hálóban is különösen fontos helyet foglal el, mint ahogy Mátyás király után immár 500 éve a teljes magyarságnak szinte végig végzetes kérdésévé vált. Meggyőződésem, hogy az a tény, miszerint a Kárpát-medencében még mindig a legtöbb területen vannak olyanok, akik legalábbis értenek magyarul, elsősorban a Szent Korona tanának köszönhető. Ezért is hívta a nemrég meghalt egyik legnagyobb, rokonszenves Szent Korona-kutató, Tóth Zoltán József, a tant megmaradásunk alkotmányának!

A Magyar Királyságban minden szinten igyekeztek egyensúlyokat tartani. Például, ha egy embernek volt mondjuk a nyugati határon birtoka, és egy háborúban vagy a szent Korona szolgálatáért ismét kitüntette magát, akkor biztos lehetett benne, hogy legközelebb, mondjuk a Tisza felső vidékén kapta a következőt. Ezzel azt érték el, hogy ha bárhol bármi probléma volt, például egy árvíz vagy idegen betörés, akkor az az egész országnak egységesen fájt, és siettek a segítségére. Mi, reméljük nem teljesen méltatlan utódok, mindezt úgy igyekszünk megvalósítani, hogy például, ha valamelyik régió pénzügyi problémákkal küzd, vagy ha nincs ereje éppen egy pályázatot megírni, a többi terület a segítségére siet. A táborokat, a találkozókát is igyekszünk a Kárpát-medence minden régiójába elvinni. Ezeknek a szervezését is felváltva vállaljuk, és lehetne még sorolni.

Utoljára hagytam a jogok és kötelességek arányát. A Magyar Királyságban ez teljesen megvalósult. Személyek, de népcsoportok szintjén is. A magyar történelemben mélypontnak számított a XVI. század, amikor is Werbőczy megírta Hármaskönyvét, mert amint fogalmazott, úgy tűnik, hogy bizonyos hagyományokat kezdünk elfelejteni. Mélypont volt, hiszen azokban az időkben volt a parasztságnak a legkisebb a szabadságfoka, de összehasonlítva más országokkal, nem volt ez annyira vészes, csak ha a korábbi hazai állapotokhoz viszonyítjuk. De még ebben az időben is a nemességre egyértelműen jóval nagyobb kötelezettségeket hárítottak. A Hálóban az ember születése jogán se kötelezettségeket, se jogokat, se feladatokat nem kap. Mindenki teljesen szabadon döntheti el, hogy mikor mennyi energiát fektet be a

közösségépítésbe, és mennyi feladatot vállal. És a feladatok elvégzésénél szinte magától, a maga természetességével alakul ki (3-as pont!), hogy eközben milyen jogok ruházódnak rá. Amennyiben sokat vállal valaki például egy találkozó szervezéséből, és emiatt nála lesz a legtöbb információ, akkor szinte önműködően alakul ki, hogy hozzá fordul mindenki, ő válik a találkozó főszervezőjévé, és nem azért, mert bárki kinevezte erre. És miután főszervezővé vált, azt is mindenki természetesnek tekinti, hogy ő dönt a legtöbb kérdésben. A Hálóban inkább akkor tud a helyzet visszássá válni, ha valaki egyfajta vezető bogozói szerepet visz egy terület életében, de már nem tesz bele annyit, amennyit korábban. És nálunk, ellentétben a Magyar Királysággal, nincs gyakorlatunk (és talán akaratumk se) az ilyen embereknek szólni, hogy át kéne adni a futóbotot.

Remélem, sikerült kicsit érzékeltetnem, miért is mondhattam egyszer azt, hogy a Háló a Szent Korona tana szerint működik. Nagyon szívesen veszem a témában a megkereséseket, hozzászólásokat! Kívánom minden magyarnak, hogy még halála előtt olyan országban élhessen, ahol ezek az értékek az uralkodók! Addig is marad számunkra a Háló!

Szeibert András,
Kikelet havának 3. napján

Kopogtató

Ars Sacra filmklub*

2016-ban hirdette meg először az Ars Sacra Alapítvány az Ars Sacra Filmfesztivált. Erre évente több mint száz film érkezik, de a fesztivál alatt csak egy töredéküket mutatják be. Mivel sokan szerették volna, hogy a sok értékes, de idő hiányában az Ars Sacra éves

---

* A cikk a Dragonits Mártával (Ars Sacra Alapítvány kuratóriumának elnöke) és Kolek Ildikóval (kuratóriumi tag, a filmklub vezetője) történt beszélgetések alapján készült.

fesztiválján vetítésre nem kerülő filmek is minél több emberhez eljussanak, így kitalálták az Ars Sacra filmklubot.

2017 óta minden évben készítenek egy válogatást a filmfesztivál kimaradt filmjeiből, és azokat a havi gyakoriságú Ars Sacra filmklub keretében vetítik le.

A filmklub helyszínéül a Párbeszéd Háza jezsuita kulturális központot választották. Programjait minden hónap harmadik keddjén tartja, a részvétel ingyenes.

2021-ben a szeptemberi Eucharisztikus Kongresszusra próbálnak hangolódni a kiválasztott filmek és a róluk szóló beszélgetések segítségével. Munkájukba idén bekapcsolódik a Magyar Katolikus Rádió is mint szakmai és kommunikációs támogató.

A filmklub célközönségét korosztálytól függetlenül azok a nézők alkotják, akiket érdekelnek az emberi sorsok, az emberi lét nehézségeit, örömeit és sokszínűségét bemutató művek, illetve a hitről és az örök emberi értékekről szóló dokumentumfilmek.

A vírus következtében kialakult helyzet miatt az Ars Sacra filmklub vetítéseit 2021. január és 2021. június között minden hónap harmadik kedd estéjén online térben tartják. A vetítéseket minden esetben meghívott vendégekkel történő beszélgetés is követi.

Minden rosszban van valami jó! – tartja a mondás. És tényleg! Hiszen a jelen helyzetben lehetőség, hogy nemcsak Budapesten, hanem a Kárpát-medence, s a világ bármely pontjáról megtekinthetők ezek a remek filmek!

Remélhetőleg a pályázatok és az Ars Sacra pénzügyi helyzete majd azt is megengedi, hogy a 2021. szeptember 13–18. közötti Ars Sacra fesztivált követően is folytatódjon a filmklub!

A filmklub tematikájáról, a filmekről és meghívott vendégekről további információ az Ars Sacra honlapján és Facebook-oldalán található (www.ars-sacra.hu; www.facebook.com/arsacrafilm).

Villányi Andrea

Vendégkönyv

A közösségi egyház építéséről

Január 6-án, vízkereszt ünnepén Felföldi László atyát pécsi püspökké szentelték és iktatták be. Az új pécsi megyés püspök köztudottan a közösségi egyház híve. Beiktatásának alkalmából tett nyilatkozataiból idézünk néhány gondolatot.

„Az egyház legnagyobb vesztesége, hogy a liturgiáért feláldoztuk a közösséget. Gyönyörűek a liturgiáink, de azt a pap mutatja be, a hívek pedig szinte nézőként vannak jelen.”

„Szentmisét tartani kevés, építeni kell a közösséget.”

„A templom erejét a családok jelentik.”

„A legfontosabb, hogy megtaláljam a munkatársak, a papok és a családok között azokat, akikkel tudok együtt gondolkodni.”

„Minden területnek megvan a saját kultúrája, nyelve. ...Elkezdtem a munkát, a nulláról kellett felépítenem a templomot és a lelki közösséget egy lakótelep kellős közepén.”

„...az egyház titka a szeretetközösség.”

„Küldetésünk itt és most csak az egymást segítő, erősítő barátságban valósítható meg (...) legfélelmetesebb éhség a lelki éhség, a szeretetéhség.”

„Legyünk barátsággal Isten, önmagunk és egymás iránt.”

„Azt tartottam a feladatomban, hogy megszólíthatóvá váljak, és magam is megszólítsam az embereket. Hihetetlen erő van bennük, amit segítenünk és engednünk kell felszínre törni. Az egyház felelőssége, hogy munkatársakként bevonja-e a világiakat az életébe. Úgy gondolom, bízunk kell bennük és támogatnunk őket ebben, mert csak így építhetünk együtt közösségi egyházat.”

(Lejegyezte: Széplaki Mária)

Életképek

Keresőből elkötelezett közösségi ember

Egy nyíregyházi fiú útja a Hálóhoz

Szereti a hálós rendezvényeket, mert mindegyiken, mint mondja, „megleli Isten arcát”. Eddig többnyire csak egynapos találkozókra vett részt, de nagyon vágyik a többnaposokra is, főként a táborokra. Még csak egy nyári táborban volt, de mióta családos, más szemmel néz az ilyen szervezésekre – mondja Somodi Nándi, akivel a koronavírus-járvány miatt telefonon beszélgettem.

1986-ban született Nyíregyházán. Édesapja elvesztése és édesanyja súlyos betegsége után Gödre került a piarista iskolába, de nem érezte otthon magát, Vácott érettségizett. Fiatalabb évei az útkeresés jegyében teltek.

2005-ben találkozott „Isten vándorával”, Regőczy István atyával. Elmondása szerint ő imádkozta ki, hogy Balassagyarmatra kerüljön. A palóc vidék fővárosában sok értékes embert ismert meg, „ott nyílt ki számára először a világ”.

2006-ban meghívták a város főplébániájára az akkori Háló-vezetők közül Puchard Zoltánt és Koncz Andrászt. Azonnal megtetszett neki a Háló, ahogy ő mondja, „szerelem volt első látásra”. Megtudta, hogy a legközelebbi hétvégén Szatmárnémetiben rendeznek Háló-találkozót, amelyre szeretett volna eljutni, és ez Juhász Bálint segítségével sikerült is neki.

Kitűnően érezte magát. Egyből befogadták, úgy érezte magát, mint egy rég nem látott családtag. Ez volt az első nagy közösségi élménye. Pár héttel később részt vett Csíkszeredában az Erdélyi Regionális Találkozón is, amelyet a helyi Segítő Mária Gimnáziumban tartottak. Megismerkedett az erdélyi Háló akkori bogozóival, és csak úgy szívta magába a környékeliek kultúráját, művészetét, nyelvjárását. Pár héttel később megismerkedett Szeibert Andrással is, akivel Nagykarolyba

vezetett következő útja. Ettől kezdve gyakran vele járta/járja a Kárpát-medencét.

2007. április 12-én Balassagyarmaton szerveztek Háló-találkozót a helyi ifjúsággal, az ottani káplán támogatásával. 2008-ban ott volt az első Kárpát-medencei Ifjúsági Találkozón, amelyet a Pozsony közelében található Szencen szerveztek a felvidéki Antiochia közösség tagjai. A fiatalokat mélyen megérintő előadások és a Kárpát-medence minden szegletéből érkező tagok nagy hatással voltak rá. Ettől kezdve szinte mindegyik régió szervezett évenként ifjúsági találkozót, amelyek közül csaknem mindegyikre eljutott.

2011 őszén, immár fiatal felnőttként belekóstolt a budapesti életbe. Az akkori hálós fiatalok – akik „Háló-társaknak” nevezték magukat – meghívták rendezvényeikre. Bár eleinte kissé idegenkedett a nagyvárostól, idővel kezdte otthonosan érezni magát.

2012 nyarán Nagyszalontára ment Bőjte Csaba atyához önkéntesnek. Nem volt könnyű dolga, nem sikerült beilleszkednie a gyermekotthonok lelkileg megterhelő világába. Nem tudta, hogyan tovább. Még abban az évben ősszel volt a Kárpát-medencei bogozói találkozó a nagyváradi Postciumban, ahol már látszódott valamennyire, merre is vezet göröngyös útja. Pár héttel később visszatért Budapestre. Csatlakozott Pál Feri hallgatóságához, ami adott számára a Háló mellett egy plusz közösségi érzetet a fővárosban.

Időközben megnősült, feleségét megismerkedésük után szintén „behálózta” közénk. Ő is szíves örömet vesz részt – lehetőségeihez mérten – a különböző programokon. Az elmúlt nyár végén a karan-táborban is részt vettek, immáron hármásban, kislányukkal.

„Amikor elkezdtem a hálózást, kívül volt a kereszt, a Háló logójában és az én mellkasomon. Ma már belül van a Háló logó, s így én is bensőmben hordozom a magyarság keresztjét” – összegezte jelenlegi helyzetét a Hálóban.

Kómár Katalin

Reménységeink

A Háló külhoni és hazai ifjúi a február 27-i nagyböjti online lelkinapról

Nekem személy szerint nagyon tetszett az egész, jó volt újra látni az ismerősöket, és örülök, hogy még néhány embert megismerhettem. Érdekesek voltak az előadások. *(Boga Jutka, Brassó)*

A február 27-i online lelkinapon az ifjúság is képviseltette magát. Hamar kiderült, hogy mennyire nagy szüksége volt már mindenkinek egy ilyen jellegű találkozásra, hiszen jelenleg az is nagy kihívás, hogy a meglévő kapcsolatainkat ápoljuk, de újakat kialakítani kifejezetten nehéz. Lehetőséget adott arra, hogy erdélyi, partiumi, délvidéki és magyarországi fiatalok végre olyan dolgokról beszéljenek, amelyekre igényük lenne, de lehetőségük nem igazán, és ezt olyan emberekkel tehessék, akik bár idegenek, de meglepően hasonlóak. Személy szerint nem vagyok az online találkozók híve, mégis hatalmas élmény volt ez az esemény, hiszen erőt és lendületet adott az elkövetkező időszakra, illetve ismét eszembe juttatta a felismerést, miszerint lehet, hogy messze vagyunk, de mégis támaszt tudunk nyújtani egymásnak. *(Burány Ildi, Zenta)*

Nagyon jól éreztem magamat a lelkinapon, feltöltődés volt számomra. A kiscsoportos beszélgetések is nagyon jólestek, egy igazi plusz volt ez a

rendezvény a nagybőjti időszakban, különösen az, hogy ismerős arcokat lehetett látni, és új embereket megismerni. *(Czifra Debóra, Nagyvárad – ő betegen, kórházi ágyából követte a lelkinapot, édesapja, aki egész nap mellette volt, meghatottan köszönte meg, és azt mondta, hogy ő is nagyon sokat tanult az egészszről.)*

Nem is tudom, mi lenne, ha nem adódna lehetőség az online találkozásra. Igaz, nem olyan, mint a személyes együttlét, de legalább láthatjuk, hallhatjuk egymást. Hálát adok az Istennek a lelkinapért, mivel lehetőségem volt megismerni új embereket, elmélyíteni a régi kapcsolatokat, és ami a legfontosabb, közelebb kerülni a Jóistenhez. Ha valamit kiemelnék az összes közül, ami igazán megfogott, az István atya előadása és a kiscsoportos beszélgetés volt, ahol mély dolgok hangzottak el, és egymás tapasztalatait megosztva erősödhattünk. Köszönöm a lehetőséget. *(Magyari Timi, Brassó)*

A lelkinap számomra egy igazán felpezsdítő, energiadús és vidámsággal teli nap volt. Nagyon sok jó és értékes gondolatot hallhattunk a nap folyamán mind a kiscsoportokban, mind pedig az előadások, gondolatmegosztások során. Igazán hálás vagyok a szervezőknek ezért a remekül összehangolt napért. *(Kiss Csongyi, Nagyvárad)*

Vegyes érzések keveredtek bennem a hétvége előtt, hiszen egyrészt nem voltam még hálós alkalmon, másrészt nem igazán szeretem az online eseményeket, harmadrészt meg le vagyok maradva a szakdolgozatommal, így csak az első felén vettem részt. De ezek a vegyes érzések egyből vidámsággá és még valamilyen leírhatatlan hangulattá alakultak át, amelyet eddig csak a regnumi közösségekben éreztem. Pál Feri előadása zseniális volt. Nagyon reálisan látja az evangelizáció kérdéskörét, és valós gyengeségekre világít rá, amiben viszont az olyan közösségek, mint a Háló, szerintem viszonylag jól működnek. A kiscsoportos bontásban „nyugdíjas” korom ellenére (25) az ificsoportba kerültem, aminek

nagyon-nagyon örültem. Remekül éreztem magam, nagyon mély és derűs elemei is voltak a beszélgetésnek. Visszatekintve, ha nem kellett volna a szakdolgozattal bíbelődnöm, nagyon jó lett volna maradni a nap második felére is, mert nagyon élveztem. (*Papp Laci, Göd*)

Visszanéző

Jó vagy jó?

Mennyit halljuk a „válság” szót mostanában! Válságban a gazdaság, a társadalom, a világ, a család és egyáltalán minden. Pedig szerintem csak én vagyok válságban, mert nem rakom rendbe magamban a dolgokat. Sokszor eszembe jut Jézus találkozása a gazdag ifjúval. Bár én egyáltalán nem mondhatnám el magamról, hogy a parancsokat mind megtartottam, mégis úgy érzem, az életem fontos kérdése nekem is ezután jön. „Mi hiányzik még nekem?” És ezt a kérdést nehezen értelmezem a jó és a rossz dimenziójában.

Sokszor éltem meg életemben, hogy nem a jó és rossz között, hanem két jó között kell választanom. Maradjak még két órát dolgozni, mert fontos lenne, vagy menjek már haza, mert otthon várnak? X-szel beszélgessek vagy Y-nak írjak levelet? Elinduljak futni egyet, vagy készüljek a koncertemre? Pihenjek, vagy még maradjak ébren elmosogatni?

Az érdekes pedig az, hogy életem igazán nagy kérdéseit lerendezve sem kapok választ ezekre a dilemmákra. Hiába keresem meg, hogy mi életem legégetőbb kérdése, hiába próbálok meg prioritásokat állítani, mindez nem fog segíteni a napi döntések meghozatalában. (Ez persze nem indok arra, hogy ne keressem meg ezeket a kérdéseket és prioritásokat.)

Támaszt ezekben a döntésekben egyedül Krisztus adhat. Van olyan, kell, hogy legyen olyan lehetőség az életemben, amikor rá figyelek, és őt hallgatom. Talán a megállásban és a csendben. Talán az emberekkel való

váratlan vagy nagyon is várt találkozásban. Ha pedig megtaláltam őt, akkor bátran léphetek újra előre az életemben. Hiszen mindent lehet, és kell is még jobban csinálni.

Koncz András
Tarsoly, 2013. január

Nekem tetszett

Hangolóra hangolva

A Háló talán legkeresettebb kiadványa a HANGOLÓ kártya, egy 180 kérdésből álló gyűjtemény. Játshatják kisközösségek, baráti társaságok, munkahelyi és iskolai csoportok, családok. Remek segédeszköz lehet bárkinek, aki gyerekekkel vagy felnőttekkel foglalkozik, pedagógusoknak vagy bármilyen segítő foglalkozást folytató szakembereknek. Többek között ilyen kérdések szerepelnek benne: „Gondolataim a félelemről”, „Egy szó, amit szeretek”, „Mit éreztem, amikor megdicsérték?”, „Szeretnék valamit átélni”, „Egy dolog, amiben hiszek”.

Az egymás jobb megismerésére ösztönző mély beszélgetésekhez ezzel a kártyával többféle módon is el lehet jutni. Bízhatjuk a dobókockára vagy egy húzásra, hogy melyik kérdés kerül hozzánk. Megválaszolhatjuk egyedül, mindannyian, vagy kijelölhetjük, hogy kitől is szeretnénk a választ hallani. Lehet bemelegítő Hangoló-kör egy összejövetel elején, vagy játszhatunk órákig csak a Hangolóval. Egy biztos: egymás jobb megismerése garantálva van! Az alábbiakban két – egymástól függetlenül született – írást adunk közre, melyeket a Hálóban kitalált és ott kapható Hangoló társasjátékunkról írtak, köszönetképpen az érdekes, játékkal eltöltött órákért.

Soha nem szerettem a versenyzős-nyerős-vesztős társasjátékokat, amelyeknek a vége mindenképpen a hazug „jobb/rosszabb vagy nálam”,

„jobb/rosszabb vagyok nálad”. Az én szívem mindig is az együttműködéses, egymást megismerő játékoké volt.

Úgy adódott, hogy – remek érzékkel – tavaly nyáron csatlakoztam a *Háló* társasjátéklubjához, hogy aztán ősztől megszűnhessen a rendszeres alkalmak lehetősége. De szerencsére addigra már tudomást szereztem többek közt a *Hangoló* létezéséről is, és elhatároztam: ez kell nekem, illetve sokkal inkább kedves barátaimnak. Azóta egyrészt törzsvásárlójává léptem elő, másrészt pedig szokásommá vált, hogy mindenhova avval a pimasz mondattal állítsak be: „Meghoztam a világ legjobb társasjátékát!” – és az első alkalommal mindig igyekeztem együtt is játszani a megajándékozott családdal.

A tapasztalataimat kötöm most csokorba, adom át hálás köszönetem jeléül, ugyanis az a szilárd meggyőződése alakult ki idővel, hogy ezen a játékon egész egyszerűen áldás van.

Az egészben az a legjobb, hogy szabadon lehet kezelni. Általában sokgyermekes családokhoz állítottam be az ajándékkal, és természetesen mindenki be is állt a játékba. A leírásban tizenöt éves kortól ajánlják. Ehhez képest a rekord egy öt éves kislány volt, ő is úgy nyilatkozott, hogy nagyon jó volt játszani. A következő a sorban egy nyolcéves kisfiú, akivel nyáron egy hétvégén át játszottuk folytatólagosan, csak ketten, mert a család többi tagja már kidőlt. Megdöböntett, hogy milyen sok szempontú a hozzáállása, és hogy mennyire kíváncsi az általam adott válaszokra is.

Maradandó élményemmé vált az a család is, ahol a három gyermek közül csak az érettségi előtt álló legkisebbel és a szüleivel játszottunk, azaz mindössze négyen, de olyan mély beszélgetések elindítója és alkalma lett, amilyenre még eddig nem volt köztünk példa. Az a legérdekesebb, hogy minden alkalommal nemcsak róluk, hanem magamról is megtudtam új dolgokat. Akitől vettem, mesélte, hogy a hetvenöt éves édesanyjával játszott, és olyan dolgokat tudott meg róla, amiket még soha nem mondott el neki. Máshogy nem adódott volna rá alkalom.

Azt is tapasztaltam, hogy a (kis)kamaszokat is megnyitja. Épp zárulnának be a páncélok arra a bizonyos, pár, erőt próbáló esztendőre,

de ez a játék rést talál mindennemű elbarikádozáson, mindenki meglelégedésére. Ezért is használtam fentebb a kissé patetikus áldás szót.

Amit viszont nem sikerült betartani, az az egyetlen szabály: egyszerre csak egy ember beszéljen. Értem én, hogy ha bárki is bármit közbevet, akkor már egy másfajta képzettársítási lánc mentén kezd el gondolkodni a válaszadó, de akkor is: ez az, amit soha nem sikerült még maradéktalanul betartanunk – szerencsére. Azért szerencsére, mert szerintem ennek a játéknak a legnagyobb hozadéka az a megnyílás és a beszélgetés beindulása. Legszebb példa erre a szilveszteri kipróbálása volt, amikor is a legkevésbé bőbeszédű társunk, meghallván az ismertetést, a legjobban ódzkodott, majd pedig annyira megoldódott a nyelve, hogy a negyedik próbálkozásnál adtam fel, hogy utána valaha is sorra kerüljek – sokkal fontosabbnak ítélve azt a beszélgetést, ami létrejött, tovább terebélyesedett, majd pedig hajnalig tartott.

Önmagunk megmutatása sebezhetővé tesz, ezért az érzelmeinket nem nagyon szoktuk kimutatni. Érdekes volt észrevenni, hogy amikor a „Mit érzek, amikor...?” típusú kártyák jöttek, az érzelmek megnevezése is gondot okozott helyenként.

El kell fogadnunk a játék során, hogy személyisége határait mindenki maga szabja meg, és maga tartja.

Ám, ha megosztjuk önmagunkat a másikkal, mindegyikünk úgy kel fel az asztaltól, hogy több lett, mert megajándékozottá vált. Sok ilyen szép pillanat részese lehettem, mióta ezeknek a kártyáknak a segítségével keresem az utat *lélektől lélekig* az emberi kapcsolatok birodalmában.

Ez a játék nagy segítségünkre van abban, hogy utat találjunk egymáshoz, lebontunk falakat, kimondjunk felismeréseket, megmutassuk magunkat. A kapcsolatunk mélyüljön, hogy az összekapaszkodásunk biztosabbá válhasson, egymásra újra az először látlak erejével jobban rácsodálkozhatunk, hogy kövessük a régi mondást: „szólalj meg, hadd lássam ki vagy”.

Hála érte.

(Egy lelkes rajongó)

Beszélgessünk Hangolóval!

Két tinédzser nagymamája vagyok, aki kíváncsi arra, hogy vajon mit ismertek meg a való életből, milyen tapasztalatokat gyűjtöttek, abból mit szűrtek le az unokáim.

Az iskola-játék-evés-alvás univerzumban napi pár mondatnyi beszélgetésre jut csak idő, így sokszor csak elképzelem, mi jár a fejükben. A kiprovokált beszélgetések, a két mondatnál bővebb nagyszülői reakciók általában teljes elutasításba torkollnak, de én makacs vagyok...

Folyton keresem az „átjárókat”, nem érem be a kevés ünnepi alkalommal. Közösen játszani, társasjátékozni már alig hajlandók, de adódnak még nyitott „csatornák” röpke leülésekre.

Meglepetésemre a Háló által forgalmazott Hangoló beszélgetős kártya „rést ütött a pajzson”.

Ez a játék igen széles körét érinti azon témáknak, melyek többnyire kibeszéletlenül maradnak, a napi rutinban fel sem vetődnek, de amelyekről már a kamaszoknak is van gondolatuk, élményük.

Miután a kártyák egy alkalmas pillanatban kerültek először kézbe, és nem tűntek személyes provokációnak, ledöntötték a hallgatás gátját. Azóta is folyamatosan élvezhetjük a játékok alkalmával a játékosok

érzelemgazdag megnyilatkozásait. Többször kerekedett ki már valódi, mély beszélgetés, melyekre szívesen gondolok vissza.

Mindazoknak, akik értelmes-érzelmes, tanulságos és olykor meglepetésekkel teli beszélgetésre vágnak, csak ajánlani tudom a Hangolót! Szerintem ez a játékos forma nagyszerűen szolgálja a résztvevők személyes-társas kapcsolatainak épülését.

(Egy nagymama)

Beszélő

Ne féljeteK!

**„...Fortélyos félelem igazgat...”
(József Attila: Hazám)**

Az embereket könnyen el lehet bizonytalanítani, és a félelemgyártók kihasználják ezt. A mi feladatunk, hogy időről időre vizsgáljuk felül félelmeinket, hogy azok megalapozottak-e, s bizonyos csoportok nem használják-e ki őket saját céljaik eléréséhez.

Minden lehetőségünk megvan ahhoz, hogy egy adott témáról különféle információkat szerezzünk be. Erre nem a mainstream média, hanem kizárólag a tudományos források alkalmasak.

Mindenki, akinek azt mondják, ettől vagy attól félnie kell, először, jobb esetben, megvizsgálja, hogy ez a figyelmeztetés megalapozott-e. Ha ez hosszabb időt venne igénybe, vagy túl komplikált, akkor sok függ attól, hogy megbízik-e abban a személyben, aki a vész hírt terjeszti? Ezért próbálnak a félelemgyártók minél megbízhatóbb köntösbe bújni. (TV)

Aki elhiszi, hogy veszély fenyegeti, villámgyorsan elkezd mérlegelni, hogy képes-e egyedül elhárítani a veszélyt?

A félelemgyárosok tudják ezt, ezért már a kezdet kezdetén nagyra fújják a pániklufit, hogy áldozataik úgy lássák, egyedül nem képesek elhárítani a bajt. Így beleesnek a félelemgyáros csapdájába, és

szükségükben készek szó nélkül követni a „megmentő” javaslatait és intézkedéseit.

Nagyon kedvelt stratégia a félelemgyárosok körében az, hogy a problémákat, nehézségeket már az elején „leveszik” áldozataik válláról, nehogy nekik saját maguknak lehetőségük legyen azok orvoslására.

Ha nem tudjuk a veszélyt egyedül elhárítani, a családuink és a barátaink jelenthetnek támaszt, mert együtt könnyebb, együtt erősebbek vagyunk.

Ezt a félelemgyárosok is nagyon jól tudják, ezért gyanút és ellentéteket szítanak áldozataik között. Szánt szándékkal szétzúzzák a biztonságot jelentő köteléket ember és ember között. A legcélravezetőbben úgy érik ezt el, hogy elválasztják egymástól az embereket, megvonva tőlük az életet jelentő összetartást. „A másik veszélyt jelent.” (Oszd meg és uralkodj!...)

Aki ezek után meg van győződve arról, hogy csak egyedül tud megküzdeni a vészhelyzettel, és senkiben sem szabad bíznia, mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy megmentse életét. Azt pedig, hogy ezt hogyan éri el, a félelemgyáros mondja meg neki, előzékenyen, lépésről lépésre.

A félelemgyárosok célkeresztjébe főleg olyan emberek kerülnek, akik mindent megtesznek szeretteikért. Elhitetik velük, hogy ha nem követik utasításait, szeretteiket veszélybe sodorják.

Ennek fényében nagyon fontos, hogy minden ember vizsgálja meg: mi motiválja a félelemgyártókat? Ki profitál a félelmünkből? Ahogyan a latin mondja: Cui bono?

S ha megválaszoljuk ezeket a kérdéseket, lehet, hogy megnyugszunk: félelmeink alaptalanok.

Szent Pál apostol mondja: „Ne engedd, hogy legyőzzön a rossz, inkább te győzd le a rosszat jóval.” Ennek szellemében kell napjainkat élni: az információkat a megfelelő helyen kezelve. Családukat, barátainkat nem hagyva magukra – a szabályokat az észszerűség határain belül betartva –, de félelem nélkül.

(Komét)

Megálló

Örömhöz segítő gondolatok

Böjte Csaba Füveskönyvéből idézünk

Sokszor egyetlen gyufaszál képes lángba borítani egy erdőt. Biztos vagyok abban, hogy van esélyünk az európai kultúrát szeretettel az élvezetek habzsolásától a remény felé fordítani. Nem tudom, hogy a gondviselés mire készül, de az én életemben már számtalan csoda történt, ezért biztos vagyok benne, hogy a létharcunkban is vár ránk még néhány csoda. Az erdélyi magyarság életében Márton Áron is egy ilyen csoda. Amikor oly sokan tomboltak a vörös zászló alatt, mások meg kétségbeesve feladták a reményt, ő nem adta fel, nem engedte el a gyeplőt. Többször kiütötték, a földön feküdt, és nem adta fel, de ma neki áll szobra Csíkszereda főterén, nem azoknak, akik elítélték, és csúfot üztek belőle.

Nem rossz ez a világ, hiszen mindannyian a Jóisten gyermekei vagyunk. De akkor miért ilyen szürke, fonnyadt és elbizonytalanodott mindenki? Miért nem szeretjük egymást bátrabban, hogy tud a gonosz lélek ilyen sokszor beférkőzni közénk, és ekkora pusztítást végezni a világunkban? Bármit is mondanak a hírek, bárhogy is verik félre a harangokat körülöttünk, a mi Mesterünk ezen az úton is Jézus Krisztus, és Ő az Újszövetségben háromszázhatvanötször mondja: ne féljete! Ne féljete, mert én veletek vagyok, legyőztem a gonoszt. Bármit kértek az Atyától a nevemben, megadja nektek. Nekünk nem szabad félnünk! Bármekkora is a gond, akik Krisztusban bíznak, azok számára nincs veszve semmi. Megváltómban bízom, és hittel vallom, hogy nem a világ vége közeledik, hanem egy új, nagyszerű korszak hajnalán áll az emberiség.

Gyakran megkérdezik, hogy én miben hiszek. Erre azt szoktam mondani, hogy nem az a lényeges, hogy én miben hiszek, hanem az, hogy Jézus Krisztus miben hitt. Ő kétezer évvel ezelőtt közénk mert jönni, hitt abban, hogy az emberiség képes megtanulni a szeretet parancsát, képes a testvéreivel békében, okosan összefogni, és együtt, közösen, kitartó, kemény munkával a szeretet országát felépíteni.

A világ kibontakozik, növekszik. Hol van ma a szeretet? A Krisztus által meghirdetett szeretetet ma úgy hívják, hogy közegészségügy, közoktatás, közbiztonság, közvilágítás stb. A világnak azon a részein, ahol a kereszténység nem terjedt el, sajnos ezek a szeretet parancsából született értékek csak részben található meg. Aki kételkedik abban, hogy Krisztus evangéliuma valóban átjárta az évezredek alatt a keresztény országokat, az menjen el ezekbe a Krisztussal csak most ismerkedő országokba, és hamar meglátja, hogy miről is beszélek. Aki Európában harcol a kereszténység ellen, valójában azt is teljesen átjárta Krisztus tanítása. Persze, nem értünk még célba, messze van még Isten országa, melyért az Úr imájában fohászunk, de jó úton járunk.

Saját magamban az Isten iránti szeretetet imádsággal tudom karbantartani. Az imádság nagyon sok embernek annyi, hogy elmond egy Miatyánkot, mint egy versikét, aztán le is tudta. Egészen biztos, hogy ez nem imádság. Az imádság beszélgetés Istennel. Bevonulok a lelkem szentélyébe, és azt mondom, hogy Uram, köszönöm ezt a szép napot. Bizonyos idő után az ember érzi, hogy mi az, amit az elmúlt napokban jól csinált, vagy amit jóvá kéne tenni, be kéne pótolni, azt is érzi, hogy mi az,

ami jó volt, amiért hálát kell adni. Ebbe a belső szentélybe kell mindennap bemenni. Először téblábolni fogsz, de hidd el, nem egy lakatlan sziget vagy, a Szentháromság élő temploma a tested. Teremtő Istened mindig veled van, és nem azért, mert nincs, ahol lakjon, hanem azért, mert szeret téged, és el akar halmozni ajándékaival. Maradj csendben, és alázattal tartsd imádságos szereteted karjaiban Istenedet, és életed csodaszépen virágba borul.

Nem az a pozitív gondolkodás, hogy mantrázom magamnak a pozitív értékeket, hanem az, hogy zsigerből, a lelkem mélyéből meg vagyok győződve, hogy Isten nem teremt selejtet, s ez a világ fel fog nőni oda, hogy képes lesz befogadni és hordozni Isten országát. Képesek leszünk gyengeségeink, gyarlóságaink, bűneink ellenére Istennel egy asztalhoz ülni. Nem az a szent, aki pedagógiai szempontból szentül él, hanem aki újra és újra vissza tud térni Isten színe elé.

Nem hiszem, hogy eleve meg lenne írva a történelem. Nem hiszem azt sem, hogy sorsszerű Európa veszte vagy felemelkedése. Lehet, hogy Európát ez a mostani kudarcos, nehéz időszak fogja rádöbbszteni arra, hogy össze kell fogni, talpra kell állni?! Kell-e Mohács?... nem tudom! Használ-e Mohács?... ezt sem tudom! De az biztos, hogy a megmaradásunkért küzdenünk kell, mindennapi feladatunk környezetünket lelkesíteni, bátorítani, a zászlót magasba emelni, és nem pánikolni, nem ijedezni, rémisztgetni egymást és magunkat.

(Válogatta T. Kovács Péter)

Kozárdi Madonna (Kómár Katalin felvétele)

Impresszum

Kiadja a Háló Egyesület (www.halo.hu)

Főszerkesztő: Széplaki Mária

Olvasószerkesztő: T. Kovács Péter

Szerkesztők: Kómár Katalin, Margitfalvy György, Szeibert András, Villányi Andrea

Grafikák: Olejnyik Ágnes és Thomas M. Jansen

Tördelés: Jeney Johanna

Nyomda: Korrekt Nyomdaipari Kft., Budapest